

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2017. február 1-je *

„Előzetes döntéshozatal — Szociális biztonság — 1408/71/EGK rendelet — A fogyatékkal élők megélhetési támogatásának (disability living allowance) »gondozási« eleme — Öregségi kockázat ellen biztosított, minden keresőtevékenységgel véglegesen felhagyó személy — Az »egészségbiztosítási ellátás« és a »rokkantsági ellátás« fogalma — Exportálhatóság”

A C-430/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Supreme Court of the United Kingdom (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) a Bírósághoz 2015. augusztus 5-én érkezett, 2015. július 29-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Secretary of State for Work and Pensions**

és

L. Tolley

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, J.C. Bonichot, A. Arabadjiev (előadó), C.G. Fernlund és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. június 8-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- (a néhai) L. Tolley (az eljárásban a hagyatéki gondnoka képviseli) képviseletében R. Drabble QC, és T. Buley barrister, S. Clarke solicitor megbízásából,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében M. Holt és C. Crane, meghatalmazotti minőségben, segítők: B. Kennelly QC és D. Blundell barrister,
- a norvég kormány képviseletében P. Wennerås, M. Schei és C. Rydning, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: angol.

– az Európai Bizottság képviselőjében D. Martin és J. Tomkin, meghatalmazotti minőségben a főtanácsnok indítványának a 2016. október 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1999. február 8-i 307/1999/EK tanácsi rendelettel (HL 1999. L 38., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 335. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett változatának (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Secretary of State for Work and Pensions (munka- és nyugdíjügyi miniszter, Egyesült Királyság, a továbbiakban: a miniszter) és – a 2011. május 10-én elhunyt, és az alapeljárásban a férje mint hagyatéki gondnoka által képviselt – L. Tolley között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, melynek tárgya utóbbinak a fogyatékkal élők megélhetési támogatása (*disability living allowance*, a továbbiakban: DLA) „gondozási” összetevőjére való jogosultságának azon indokkal történt megszüntetése, hogy L. Tolley már nem teljesíti a nagy-britanniai lakóhelyre és tartózkodásra vonatkozó feltételeket.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az 1408/71 rendelet helyébe a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) lépett. Mindazonáltal, tekintettel az alapeljárásbeli jogvita tényállása megvalósulásának időpontjára, arra továbbra is az 1408/71 rendelet az irányadó.
- 4 E rendelet 1. cikke ekképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

a) »munkavállaló« és »önálló vállalkozó«:

- i. aki akár kötelezően, akár szabadon választható folytatólagos biztosítás keretében a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra vonatkozó szociális biztonsági rendszerek vagy a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszer ágazataiba tartozó egy vagy több kockázattal szemben biztosított;
- ii. aki a lakóhellyel rendelkezőkre, vagy a gazdaságilag aktív népességre vonatkozó szociális biztonsági rendszerben, e rendelet által érintett szociális biztonsági ágazatokba tartozó egy vagy több kockázattal szemben kötelezően biztosított, ha ez a személy:
 - azon módszer értelmében, amely alapján e szociális biztonsági rendszert igazgatják vagy finanszírozzák munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak tekinthető, vagy

- ha e szempontoknak nem felel meg, az I. mellékletben meghatározott más kockázattal szemben a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra vonatkozó rendszerben vagy a iii. pontban említett rendszerben kötelezően vagy szabadon választható folytatólagos biztosítás keretében biztosított, vagy ha az érintett tagállamban ilyen rendszer nincs, megfelel az I. mellékletben szereplő meghatározásnak;

[....]

[....]

o) »illetékes intézmény«:

- i. az az intézmény, amelynél az ellátás igénylésének időpontjában az érintett biztosított, vagy

[....]

[....]

q) »illetékes állam« az a tagállam, amelynek területén az illetékes intézmény található;

[....]”

5 Az 1408/71 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„E rendelet vonatkozik azokra a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra és diákokra, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak vagy tartoztak, és akik a tagállamok egyikének állampolgárai, valamint azokra a hontalanokra vagy menekültekre, akiknek a lakóhelye valamely tagállam területén található, és ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira.”

6 Az említett rendelet 4. cikke a következőket írja elő:

„(1) E rendelet alkalmazandó a következő szociális biztonsági ágakat érintő valamennyi jogszabályra:

- a) betegségbiztosítási [helyesen: egészségbiztosítási] és anyasági ellátások;
- b) rokkantsági ellátások, beleértve a rokkantak keresőképességének fenntartását vagy javítását célzó ellátásokat is;
- c) öregségi ellátások;

[....]

(2) E rendelet alkalmazandó valamennyi, akár járulékfizetésen alapuló, akár nem járulékfizetésen alapuló általános és különleges szociális biztonsági rendszerre, valamint a munkáltatóknak vagy hajótulajdonosoknak az (1) bekezdésben említett ellátások nyújtásával kapcsolatos felelősségét érintő biztosítási rendszerekre.

[....]”

7 Ugyanezen rendelet 10. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen került megfogalmazásra:

„A rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában az egy vagy több tagállam jogszabályai szerint megszerzett rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozókat megillető pénzbeli ellátás, munkahelyi balesetek vagy foglalkozási megbetegedések esetén fizetett nyugdíj és haláleseti juttatás nem

csökkenthető, nem módosítható, nem függeszthető fel, nem vonható vissza vagy foglalható le azzal az indoklással, hogy a jogosult egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, mint amely tagállam területén a fizetésre kötelezett intézmény található.”

- 8 Az 1408/71 rendelet 13. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 14c. és 14f. cikkekre is figyelemmel, a rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandóak. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni.

(2) A 14–17. cikk rendelkezéseire is figyelemmel:

- a) egy tagállam területén alkalmazott személy e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, még abban az esetben is, ha egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, vagy ha az őt alkalmazó vállalkozás vagy munkáltató székhelye vagy lakóhelye egy másik tagállam területén található [helyesen: valamely tagállam területén alkalmazott személy e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, még abban az esetben is, ha valamely másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, vagy ha az őt alkalmazó vállalkozás vagy magánszemély székhelye vagy lakóhelye valamely másik tagállam területén található].

[....]

- f) az a személy, akire az egyik tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatóak és egy másik tagállam jogszabályai sem alkalmazandók rá az előző pontokban megállapított szabályok egyikével összhangban, vagy a 14–17. cikkeken megállapított kivételeknek vagy különös rendelkezéseknek megfelelően, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyiknek a területén lakóhellyel rendelkezik, kizárólag azon tagállam jogszabályi rendelkezéseivel összhangban.”

- 9 Az 1408/71 rendelet „Az ellátások egyes csoportjaira vonatkozó különös rendelkezések” címet viselő III. címe nyolc fejezetre tagolódik, amelyek közül az első a betegségre és az anyaságra vonatkozik. E fejezet „Munkavállalók vagy önálló vállalkozók, valamint családtagjaik” című 2. szakaszában található e rendelet 19. cikke, amelynek (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az a munkavállaló vagy önálló vállalkozó, aki az ellátásra való jogosultság tekintetében kielégíti az illetékes állam jogszabályai által előírt feltételeket, de az illetékes államon kívüli tagállamban rendelkezik lakóhellyel – szükség esetén a 18. cikk rendelkezéseinek figyelembevételével – a lakóhelye szerinti államban:

[....]

- b) pénzbeli ellátásban részesül, amelyet az illetékes intézmény nyújt az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően. Ugyanakkor az illetékes intézmény és a lakóhely szerinti intézmény közötti megállapodás alapján az ellátást az illetékes intézmény nevében nyújthatja a lakóhely szerinti intézmény is, az illetékes állam jogszabályainak megfelelően.”

- 10 Az említett rendelet ugyanezen szakaszban található 22. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az a munkavállaló vagy önálló vállalkozó, aki az ellátásra való jogosultság tekintetében kielégíti az illetékes állam jogszabályaiban előírt feltételeket, szükség esetén [helyesen: adott esetben] a 18. cikk rendelkezéseinek figyelembevételével, és:

[....]

b) akit, miután jogosulttá vált az illetékes intézményt terhelő ellátásra, az illetékes intézmény feljogosított arra, hogy visszatérjen a lakóhelye szerinti tagállam területére, vagy lakóhelyét áthelyezze egy másik tagállam területére;

[....]

jogosult:

[....]

ii. pénzbeli ellátásra, amelyet az illetékes intézmény nyújt az általa alkalmazott jogszabályoknak megfelelően. Ugyanakkor az illetékes intézmény és a tartózkodási hely vagy a lakóhely szerinti intézmény közötti megállapodás alapján az ellátást a tartózkodási hely vagy lakóhely szerinti intézmény is nyújthatja az illetékes intézmény nevében, az illetékes állam jogszabályainak megfelelően.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti engedély megadását csak abban az esetben lehet megtagadni, ha megállapítható, hogy a helyváltogatás károsan befolyásolhatja az érintett személy egészségi állapotát vagy az egészségügyi ellátás igénybevételét.

[....]”

11 Az 1408/71/EK rendelet 89. cikkének szövege a következő:

„Az egyes tagállamok jogszabályainak végrehajtásához szükséges különös szabályokat a VI. melléklet tartalmazza.”

12 Az 1408/71 rendelet „A rendelet hatálya alá tartozó személyek” című I. mellékletének az Egyesült Királyságra vonatkozó O. rovata a következőképpen szól:

„Aki Nagy-Britannia vagy Észak-Írország jogszabályai szerint munkavállaló (employed earner) vagy önálló vállalkozó (self-employed earner), a rendelet 1. cikke a) pontjának ii. alpontja értelmében munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak tekintendő. Akivel kapcsolatosan Gibraltár jogszabályaival összhangban munkavállalói (employed person) vagy önálló vállalkozói (self-employed person) járulékot kell fizetni, a rendelet 1. cikke a) pontjának ii. alpontja értelmében munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak tekintendő.”

13 Az 1408/71 rendelet „Egyes tagállamok jogszabályainak alkalmazására vonatkozó különös szabályok” című VI. mellékletének az Egyesült Királyságra vonatkozó O. rovata a következőképpen rendelkezik a 19. pontjában:

„Az egyes tagállamokkal kötött egyezményekre is figyelemmel, a rendelet 13. cikke (2) bekezdése f) pontjának és a végrehajtási rendelet 10b. cikkének az alkalmazásában az Egyesült Királyság jogszabályai a következő három nap közül a legutolsó nap elteltétől már nem alkalmazhatók arra a személyre, aki korábban munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként az Egyesült Királyság jogszabályainak a hatálya alá tartozott:

[....]

c) minden olyan időszak utolsó napja, amely során az Egyesült Királyságtól betegségbiztosítási [helyesen: egészségbiztosítási] vagy anyasági ellátásban (beleértve azokat a természetbeni ellátásokat is, amelyekre az Egyesült Királyság az illetékes) vagy munkanélküli ellátásban részesültek, amely időszak:

i. azelőtt kezdődött, hogy a lakóhelyet áthelyezték egy másik tagállamba; vagy ha később,

- ii. amely egy másik tagállamban fennálló munkaviszonyt vagy önálló vállalkozást követett, mialatt az adott személy az Egyesült Királyság jogszabályainak a hatálya alatt állt.”

14 Ugyanezen rovat 20. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Az a tény, hogy az adott személy a rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontjával, a végrehajtási rendelet 10b. cikkével és a fenti 19. ponttal összhangban egy másik tagállam jogszabályainak a hatálya alá került, nem akadályozza meg azt, hogy:

- a) az Egyesült Királyság mint illetékes állam a rendelet III. címének 1. fejezetében és 2. fejezetének 1. szakaszában vagy 40. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza rá, ha e célból továbbra is munkavállaló vagy önálló vállalkozó maradt, és utoljára az Egyesült Királyság jogszabályai szerint volt biztosított;
- b) az adott személyt a rendelet III. címe 7. és 8. fejezetének és a végrehajtási rendelet 10. vagy 10a. cikkének alkalmazásában munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak tekintsék, feltéve hogy az egyesült királysági ellátás a III. cím 1. fejezete szerint az a) ponttal összhangban fizetendő a számára.”

Az Egyesült Királyság joga

- 15 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a DLA olyan nem járulékalapú ellátás, amelynek célja bizonyos gondozási formák igénybevétele vagy a tényleges, illetve a gyakorlati járásképtelenség miatt fellépő többletköltségek fedezése. Mivel a DLA egy „gondozási” és egy „mobilitási” elemből áll, nem függ jövedelemtől, és nem a jövedelem pótlására irányuló ellátás, így a jogosult folytathat szakmai tevékenységet.
- 16 A Social Security Contributions and Benefits Act 1992 (az 1992. évi szociális biztonsági járulékokról és ellátásokról szóló törvény, a továbbiakban: 1992. évi törvény) 71. cikkének (6) bekezdése értelmében „[c]sak az jogosult a [DLA-ra], aki teljesíti a nagy-britanniai lakóhelyre és tartózkodásra vonatkozó feltételeket”.
- 17 A nagy-britanniai lakóhelyre és tartózkodásra vonatkozó ezen feltételeket többek között a Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991 (a fogyatékkal élők megélhetési támogatásáról szóló, 1991. évi szociális biztonsági rendelet) 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja fejt ki.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 18 L. Tolley brit állampolgár, 1952. április 17-én született, és 1967-től 1984-ig fizetett társadalombiztosítási járulékot. Ezt követően 1993-ig bizonyos járulékokat írtak jóvá számára. Amennyiben az öregségi nyugdíjkorhatár elérésekor teljesítette volna a hozzájárulási feltételeket, jogosult lett volna állami öregségi nyugellátásra.
- 19 L. Tolley 1993. július 26-ától részesült a DLA „gondozási” összetevőjéből határozatlan időre, azzal az indokkal, hogy nem volt képes saját magára főzni.
- 20 2002. november 5-én L. Tolley férjével együtt letelepedési szándékkal véglegesen Spanyolországba helyezte át lakóhelyét. L. Tolley ebben a tagállamban nem állt alkalmazásban, és nem volt önálló vállalkozó sem.

- 21 2007 folyamán a miniszter úgy határozott, hogy 2002. november 6-ától L. Tolley már nem jogosult a DLA „gondozási” elemére. Nyilvánvaló, hogy az Egyesült Királyság joga alapján az érdekelt elvesztette ezen időpontban az e támogatásra való jogosultságát.
- 22 Ezt követően L. Tolley e határozattal szemben a First-tier Tribunal (elsőfokú bíróság, Egyesült Királyság) előtt keresetet indított. E bíróság helyt adott a keresetnek, és megállapította, hogy L. Tolley az 1408/71 rendelet 10. cikke értelmében jogosult arra, hogy a DLA „gondozási” elemében azután is részesüljön, hogy lakóhelyét Spanyolországba helyezte át.
- 23 A miniszter a First-tier Tribunal (elsőfokú bíróság) ítélete ellen az Upper Tribunalhoz (felsőbb bíróság, Egyesült Királyság) nyújtott be fellebbezést. Ez utóbbi bíróság azt állapította meg, hogy L. Tolley jogosult a DLA „gondozási” elemében részesülni e rendelet 22. cikke értelmében, amennyiben az érintett az öregségi kockázat ellen biztosított volt az általa a múltban befizetett társadalombiztosítási járulékokra tekintettel, és így az említett rendelet 1. cikkének a) pontja értelmében munkavállalónak minősül.
- 24 A Court of Appeal (England & Wales) (fellebbviteli bíróság [Anglia és Wales], Egyesült Királyság) elutasította a miniszter által az Upper Tribunal (felsőbb bíróság) határozata ellen benyújtott fellebbezést. A miniszter így a Supreme Court of the United Kingdomhoz (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) fordult.
- 25 E bíróság megjegyzi, hogy a DLA „gondozási” eleme az 1408/71 rendelet értelmében minősülhetne rokkantsági ellátásnak is, amely a rendelet 10. cikke alapján exportálható lenne egy másik tagállamba. Az említett rendelkezésben felsorolt ellátások általános jellemzője az, hogy azok nem változó körülmények esetére hosszú távú, vagy egyszeri kifizetések. Ellenben ha ezen ellátás egészségbiztosítási ellátásnak minősül, felmerül a kérdés, hogy a „munkavállaló” e rendelet 1. cikke a) pontjának ii. alpontjában meghatározott fogalma alkalmazandó-e az említett rendelet III. címe 1. fejezetének betegséggel kapcsolatos rendelkezéseire is. E tekintetben nem lenne logikus a gazdasági szempontból inaktív személyeket munkavállalónak tekinteni, és így kedvezőbben kezelni, mint az aktívan munkát keresőket.
- 26 Egyébiránt mivel L. Tolley öregségi nyugdíjra való esetleges jogosultsága az Egyesült Királyság jogszabályai alapján fennmaradt Spanyolországba költözését követően is, a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontjában szereplő, „az a személy, akire az egyik tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatók” kifejezés az adott tagállam jogszabályainak összességére vonatkozik-e, vagy kizárólag a szóban forgó ellátással kapcsolatos jogszabályokra. Amennyiben csupán ez utóbbi jogszabályokra vonatkozik, az említett bíróság úgy véli, hogy fel lehet tenni a kérdést, hogy e rendelet VI. melléklete O. rovata 19. pontjának c) alpontja, amely meghatározza azon időpontot, amikor az Egyesült Királyság jogszabályai már nem alkalmazandók, az ellátás tényleges folyósítására vagy csak az arra való jogosultságra vonatkozik. Felmerül az a kérdés is, hogy ugyanezen rovat 20. pontja megköveteli-e, hogy az Egyesült Királyság folytassa a DLA „gondozási” elemének fizetését az említett rendelet III. címe 1. fejezetének rendelkezéseivel összhangban.
- 27 Ilyen körülmények között a Supreme Court of the United Kingdom (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) úgy határozott, hogy az előtte folyamatban lévő eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1. Helyesen került-e a DLA »gondozási« eleme az 1408/71/EGK rendelet alkalmazásában rokkantsági ellátásként, nem pedig pénzbeli egészségbiztosítási ellátásként meghatározásra?
2. i. Megszűnik-e az Egyesült Királyság jogszabályainak alkalmazhatósága az 1408/71/EGK rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerint olyan személy esetében, akinek azért szűnik meg a joga a DLA [»gondozási« eleme] igénybevételére az Egyesült Királyság nemzeti joga alapján,

mert másik tagállamba költözött, és aki e költözés előtt felhagyott a keresőtevékenységgel, de öregségi nyugellátásra továbbra is jogosult az Egyesült Királyság szociális biztonsági rendszerében?

- ii. E személyre bármilyen módon vonatkoznak-e továbbra is az Egyesült Királyság jogszabályai az 1408/71 rendelet VI. melléklete O. rováta 19. pontjának c) alpontja alapján?
- iii. Amennyiben e személyre már nem vonatkoznak az Egyesült Királyság jogszabályai a 13. cikk (2) bekezdésének f) pontja értelmében, köteles-e az Egyesült Királyság az 1408/71 rendelet VI. melléklete O. rovatának 20. pontja alapján az esetében a III. cím 1. fejezetét alkalmazni, vagy arra csupán lehetősége van?

3.

- i. A munkavállaló fogalmának a 2005. június 7-i Dodl és Oberhollenzer ítélet (C-543/03, EU:C:2005:364) szerinti tág meghatározása alkalmazandó-e az 1408/71 rendelet 19–22. cikke vonatkozásában, amennyiben az érintett személy felhagyott a keresőtevékenységgel, mielőtt egy másik tagállamba költözött volna, annak ellenére, hogy a III. cím 1. fejezete különbséget tesz egyrésről a munkavállalók és önálló vállalkozók, másrésről a munkanélküliek között?
- ii. Amennyiben ez a fogalom meghatározás alkalmazandó, jogosult-e az ilyen személy az ellátás exportálására akár az 1408/71 rendelet 19. cikke, akár a 22. cikke alapján? Kizárja-e a 22. cikk (1) bekezdésének b) pontja, hogy a kérelmezőnek a DLA »gondozási« összetevőjére való jogosultságát a lakóhely másik tagállamba való áthelyezéséről szóló nemzeti jogszabály lakóhelyre vonatkozó követelményére hivatkozással megszüntessék?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 28 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy az olyan ellátás, mint a DLA „gondozási” eleme, az 1408/71 rendelet értelmében egészségbiztosítási ellátásnak vagy rokkantsági ellátásnak minősül-e.

Az elfogadhatóságról

- 29 Az Egyesült Királyság kormánya úgy érvel, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés elfogadhatatlan, mivel egyfelől az nem képezte vita tárgyát a kérdést előterjesztő bíróság előtt, és másfelől mivel megegyezik a 2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet (C-299/05, EU:C:2007:608) alapjául szolgáló ügyben felmerült kérdések egyikével.
- 30 Az e kormány által felvetett elfogadhatatlansági okot illetően meg kell jegyezni, hogy az EUMSZ 267. cikk a lehető legszélesebb lehetőséget biztosítja a nemzeti bíróságok számára arra, hogy a Bírósághoz forduljanak, ha azt állapítják meg, hogy az előttük folyamatban lévő ügyben az uniós jog valamely rendelkezésének értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó, a Bíróság döntését igénylő kérdés merül fel. A nemzeti bíróságoknak tehát megvan a lehetőségük, és adott esetben kötelesek is arra, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesszenek elő akkor, amikor akár hivatalból, akár a felek kérelmére megállapítják, hogy a jogvita érdeme az e cikk első bekezdésében felsorolt kérdések valamelyikére vonatkozik. Ezért az a tény, hogy az alapeljárás felei a kérdést előterjesztő bíróság előtt nem vetettek fel uniós jogi kérdést, még nem zárja ki, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz forduljon (2013. január 15-i Križan és társai ítélet, C-416/10, EU:C:2013:8, 64. és 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 31 Ugyanis az előzetes döntéshozatal iránti kérelem bíróságok közötti párbeszédén alapszik, amelynek az előterjesztése teljes mértékben a nemzeti bíróságnak az említett kérelem helytállóságára és szükségességére vonatkozó mérlegelésétől függ (2013. január 15-i Križan és társai ítélet, C-416/10, EU:C:2013:8, 66. pont).
- 32 Egyébiránt míg a gondos igazságszolgáltatás érdekét szolgálhatja, hogy egy előzetes döntéshozatalra csupán kontradiktórius vitát követően terjesszenek elő kérdést, el kell ismerni, hogy az előzetes kontradiktórius vita fennállása nem szerepel az EUMSZ 267. cikkben meghatározott eljárás alkalmazásának feltételei között (lásd ebben az értelemben: 1994. március 3-i Eurico Italia és társai ítélet, C-332/92, C-333/92 és C-335/92, EU:C:1994:79, 11. pont).
- 33 A fenti megfontolásokból következik, hogy azon tény, miszerint a jogvitában részt vevő felek nem vitattak meg előzetesen a nemzeti bíróság előtt egy uniós jogra vonatkozó kérdést, nem akadályozza annak, hogy e kérdést a Bíróság elé lehessen terjeszteni.
- 34 A második elfogadhatatlansági okot illetően elegendő arra emlékeztetni, hogy még ha a Bíróságnak van is az adott jogkérdést megoldó ítélezési gyakorlata, a nemzeti bíróságok továbbra is teljesen szabadon fordulhatnak a Bírósághoz, ha azt célszerűnek tartják, anélkül hogy az a körülmény, hogy az értelmezésre előterjesztett rendelkezéseket a Bíróság már értelmezte, azzal a következménnyel járna, hogy a Bíróság elveszíti az újbóli határozathozatalra vonatkozó hatáskörét (2014. július 17-i Torresi-ítélet, C-58/13 és C-59/13, EU:C:2014:2088, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 35 Ilyen körülmények között az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdést elfogadhatónak kell tekinteni.

Az ügy érdeméről

- 36 Elöljáróban meg kell vizsgálni, hogy L. Tolley esete az 1408/71 rendelet hatálya alá tartozik-e.
- 37 E tekintetben ezen rendelet 2. cikke (1) bekezdése alapján e rendelet vonatkozik azokra a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra és diákokra, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak vagy tartoztak, és akik a tagállamok egyikének állampolgárai, illetve azokra a hontalanokra vagy menekültekre, akiknek a lakóhelye valamely tagállam területén található, illetve ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira.
- 38 A Bíróság ítélezési gyakorlata értelmében az a személy rendelkezik az 1408/71 rendelet értelmében vett „munkavállalói” minőséggel, aki az ugyanezen rendelet 1. cikkének a) pontjában említett általános vagy különös szociális biztonsági rendszerben kötelezően vagy szabadon választható biztosítás keretében akár egyetlen kockázattal szemben biztosítva van, függetlenül attól, hogy munkaviszonyban áll-e (2011. március 10-i Borger ítélet, C-516/09, EU:C:2011:136, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 39 A kérdést előterjesztő bíróság és az Egyesült Királyság kormánya ugyanakkor úgy érvelnek, hogy L. Tolley helyzete az 1408/71 rendelet 1. cikke a) pontja ii. alpontjának második francia bekezdése alá tartozik, mivel a DLA „gondozási” eleméből minden, az Egyesült Királyságban lakóhellyel rendelkező személy részesül, függetlenül attól, hogy munkavállaló-e, vagy sem. Mivel e rendelkezés a rendelet I. mellékletére utal, L. Tolley csak akkor minősülhet „munkavállalónak”, ha teljesíti a brit jogszabályokban előírt feltételeket. Azonban e jogszabályok csak olyan személyekre vonatkoznak, akik keresőtevékenységet folytatnak.
- 40 A jelen esetben a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy 1967 és 1993 között L. Tolley az Egyesült Királyságban biztosítva volt az öregségi kockázat ellen egy valamennyi lakóhellyel rendelkező személyre vonatkozó szociális biztonsági rendszer keretében. Nem vitatott, hogy e rendszer kezelési és

finanszírozási módja alapján megállapítható, hogy L. Tolley munkavállalónak minősült. Mivel ekképpen biztosítva volt az 1408/71 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott esetleges kockázatok ellen, L. Tolley e rendelet 1. cikke a) pontja ii. alpontjának első francia bekezdése értelmében munkavállalónak kell tekinteni.

- 41 Azon tény, miszerint L. Tolley a nyugdíjkorhatár elérése előtt hunyt el, nem kérdőjelezi meg e következtetést. Az 1408/71 rendelet személyi hatálya alá való tartozás lehetősége ugyanis nem függ a biztosítási esemény bekövetkezésétől (lásd ebben az értelemben: 2011. március 10-i Borger ítélet, C-516/09, EU:C:2011:136, 30. pont).
- 42 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az olyan helyzet, mint amelyről az alapeljárásban is szó van, az 1408/71 rendelet személyi hatálya alá tartozik.
- 43 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy valamely ellátás akkor tekinthető szociális biztonsági ellátásnak, ha azt jogszabályban meghatározott helyzet alapján, a jogosult személyes szükségletének bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják, és az 1408/71 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi (2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet, C-299/05, EU:C:2007:608, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 E rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja értelmében e rendelet alkalmazandó mindazon szociális biztonsági ágakat érintő jogszabályra, amely az egészségbiztosítási ellátásokra és a rokkantsági ellátásokra vonatkozik, beleértve a rokkantak keresőképességének fenntartását vagy javítását célzó ellátásokat is.
- 45 A szociális biztonsági ellátások különféle csoportjainak elhatárolása érdekében tekintetbe kell venni az egyes ellátások által fedezett kockázatokat (2006. július 18-i De Cuyper ítélet, C-406/04, EU:C:2006:491, 27. pont).
- 46 E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy az objektív módon, jogilag meghatározott helyzet alapján nyújtott, az ápolásra szoruló személy egészségi állapotának és életminőségének javítására szolgáló ellátások lényegében az egészségbiztosítási ellátások kiegészítésére irányulnak, és azokat az 1408/71 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „egészségbiztosítási ellátásnak” kell tekinteni (1998. március 5-i Molenaar ítélet, C-160/96, EU:C:1998:84, 23–25. pont; 2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet, C-299/05, EU:C:2007:608, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 A DLA „gondozási” elemét illetően a kérdést előterjesztő bíróság által benyújtott információkból kitűnik, hogy a jogosult jövedelemszintjétől függetlenül nyújtott, nem járulékalapú ezen pénzbeli ellátás célja bizonyos gondozási formák igénybevétele vagy a tényleges, illetve a gyakorlati járásképtelenség miatt fellépő többletköltségek fedezése.
- 48 Nyilvánvaló, hogy az említett ellátás nyújtása nem függ a kérelmező személyes szükségleteinek egyedi értékelésétől, és arra olyan, az 1992. évi törvényben meghatározott objektív feltételek alapján kerül sor, mint például azon tény, hogy a kérelmező nem képes saját magára főzni.
- 49 Az sem vitatott továbbá, hogy az alapügyben szóban forgó ellátás ugyanazon jellemzőkkel bír és ugyanazt a célt követi, mint a 2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet (C-299/05, EU:C:2007:608) alapjául szolgáló úgy tényállása idején érvényben lévő DLA.
- 50 Márpedig a Bíróság azon ítélet 65. és azt követő pontjaiban lényegében azt mondta ki, hogy még ha ezen ellátás alapvetően nem is az egészségbiztosítási ellátások kiegészítésére irányul, a „mobilitási” elemét kivéve az 1408/71 rendelet értelmében vett „egészségbiztosítási ellátásnak” kell tekinteni.

- 51 E körülmények között az alapeljárásban szóban forgó ellátás az 1408/71 rendelet értelmében egészségbiztosítási ellátásnak minősül.
- 52 E következtetést nem kérdőjelezi meg a kérdést előterjesztő bíróság által felhozott azon érv, mely szerint az alapeljárásban szóban forgó ellátás minősülhetne rokkantsági ellátásnak, mivel az 1408/71 rendelet 10. cikke (1) bekezdésében felsorolt ellátásokhoz hasonlít, azaz különösen a pénzbeli rokkantsági ellátásokhoz, melyek általános jellemzője, hogy azok nem változó körülményekhez kapcsolódó, hosszú távú, vagy egyszeri kifizetések.
- 53 Azon feltétel ugyanis, miszerint a DLA „gondozási” elemének nyújtásához a mozgáskorlátozott állapotnak jelentős időtartamot kell lefednie, nem módosítja ezen ellátás célkitűzését, amely az ápolásra szoruló személyek életének javítása (lásd analógia útján: 2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet, C-299/05, EU:C:2007:608, 63. pont).
- 54 Egyébiránt a Bíróság kimondta, hogy az 1408/71 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „egészségbiztosítási ellátások” körébe tartoznak azok az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló, az ápolásra való rászorultság kockázatára vonatkozó ellátások, még ha a szigorúan vett egészségbiztosítási ellátásokkal szemben ezeknek az ellátásoknak főszabály szerint nem rendeltetésük, hogy rövid ideig folyósítsák azokat, és olyan jellegzetességeket mutathatnak, főként alkalmazásuk módja tekintetében, amelyek az ügyek tényállásait tekintve bizonyos mértékben közelíthetik őket a rokkantsági és öregségi ágazathoz (lásd ebben az értelemben: 2011. június 30-i da Silva Martins ítélet, C-388/09, EU:C:2011:439, 47. és 48. pont).
- 55 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt választ kell adni, hogy az olyan ellátás, mint a DLA „gondozási” eleme, az 1408/71 rendelet értelmében egészségbiztosítási ellátásnak minősül.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés első és második részéről

- 56 Második kérdésének első és második részével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ egyfelől, hogy az 1408/71/EGK rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal, hogy egy adott személy meghatározott időszakon keresztül egy tagállam szociális biztonsági rendszerébe befizetett járulékok címén öregségi nyugellátásra vált jogosulttá, ellentétes az, hogy az adott tagállam jogszabályainak alkalmazhatósága ezt követően megszűnhet az adott személy tekintetében. Amennyiben az erre a kérdésre adandó válasz nemleges, a kérdést előterjesztő bíróság másfelől azt szeretné megtudni, hogy az Egyesült Királyság jogszabályai mikortól nem alkalmazhatóak L. Tolley-ra, tekintettel arra, hogy 2007-ig továbbra is részesült a DLA „gondozási” eleme címén ellátásban, jöllehet e szabályozás értelmében a Spanyolországba 2002-ben történt költözésekor elvesztette a jogosultságát ezen ellátásra.
- 57 Meg kell jegyezni, hogy az 1408/71 rendelet nem alakítja ki a szociális biztonság egységes rendszerét, hanem fenntartja a különböző nemzeti rendszereket, és egyetlen célja e rendszerek koordinálása. Fenntartja tehát a különböző rendszereket, különböző követeléseket idézve elő ezzel azon különféle intézményekkel szemben, amelyek tekintetében az ellátásra jogosultakat a belső jog vagy szükség esetén az uniós joggal kiegészített belső jog alapján közvetlen jogosultság illeti meg (2013. február 21-i Dumont de Chassart-ítélet, C-619/11, EU:C:2013:92, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 Az említett rendelet II. címének rendelkezései, amelyek közé a rendelet 13. cikke is tartozik, teljes és egységes kollíziós szabályrendszert képeznek. E rendelkezéseknek célja nemcsak több nemzeti szabályozás egyidejű alkalmazásának és az esetlegesen ebből eredő bonyodalmaknak az elkerülése, hanem annak megakadályozása is, hogy az 1408/71 rendelet hatálya alá tartozó személyek – rájuk nézve irányadó szabályozás hiányában – a szociális biztonsági rendszer nyújtotta védelem nélkül maradjanak (1998. június 11-i Kuusijärvi-ítélet, C-275/96, EU:C:1998:279, 28. pont).

- 59 Ekképpen ha valamely személy az 1408/71 rendelet – annak 2. cikkében meghatározott – személyi hatálya alá tartozik, főszabály szerint az egy tagállam jogszabályai alkalmazásának e rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében rögzített szabálya alkalmazandó, és az alkalmazandó nemzeti jogszabályokat e rendelet II. címe rendelkezéseinek megfelelően kell meghatározni (2015. március 19-i Kik-ítélet, C-266/13, EU:C:2015:188, 47. pont).
- 60 Ugyanezen rendelet 13. cikke (2) bekezdése rendelkezéseinek egyetlen célja az alkalmazandó jogszabályok megállapítása azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik e rendelkezés a)–f) pontjában leírt helyzetek egyikében vannak (1998. június 11-i Kuusijärvi-ítélet, C-275/96, EU:C:1998:279, 29. pont).
- 61 Különösen az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontját illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés alkalmazásának feltételét képezi az, hogy valamely tagállam jogszabályai már nem alkalmazandók (lásd ebben az értelemben: 2015. március 19-i Kik-ítélet, C-266/13, EU:C:2015:188, 51. pont).
- 62 Ezzel szemben az említett rendelkezés szövegében semmi sem utal arra, hogy azon tény, miszerint egy adott személy meghatározott időszakon keresztül egy tagállam szociális biztonsági rendszerébe történő járulékbefizetés címén öregségi nyugellátásra vált jogosulttá, ellentétes lenne azzal, hogy e tagállam jogszabályai egy későbbi időponttól megszűnjenek alkalmazhatóak lenni e személy tekintetében.
- 63 Ráadásul mivel az öregségi nyugellátásra való jogosultság megszerzése a keresőtevékenység folytatásának rendes következménye, annak elismerése, hogy egy adott személy nem tartozhat más tagállam jogszabályainak hatálya alá, mint amelyikben e jogosultságot először megszerezte, megfosztaná lényegétől az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontját.
- 64 Azon feltételeket illetően, melyek alapján egy tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatóak, emlékeztetni kell arra, hogy az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja nem határozza meg ezeket. Ekképpen e feltételek meghatározása főszabály szerint a tagállamok nemzeti jogának feladata (lásd ebben az értelemben: 2015. március 19-i Kik-ítélet, C-266/13, EU:C:2015:188, 51. pont).
- 65 Ugyanis amint azt az 1991. június 25-i 2195/91 tanácsi rendelettel (HL 1991. L 206., 2. o.) módosított, az 1408/71 rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1972. március 21-i 574/72/EGK tanácsi rendelet (HL 1972. L 74., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 83. o.) 10b. cikke egyértelművé teszi, azt, hogy az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerinti személyre vonatkozóan valamely tagállam jogszabályai mikortól és milyen feltételek esetén nem alkalmazandók, e jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően kell meghatározni.
- 66 Egyébiránt azon időpont meghatározásánál, hogy egy tagállam jogszabályai mikortól szűnnek meg alkalmazhatóak lenni egy meghatározott személy tekintetében, figyelembe kell venni adott esetben ez utóbbi rendelet VI. mellékletének rendelkezéseit is, amely melléklet az egyes tagállamok jogszabályainak alkalmazására vonatkozó különös szabályokat említi meg.
- 67 A jelen esetben mivel L. Tolley 1993-tól nem fizetett az Egyesült Királyság szociális biztonsági rendszerébe járulékot, felhagyott minden keresőtevékenységgel, és 2002 folyamán lakóhelyét e tagállamból máshova helyezte át, a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megvizsgálása, hogy az említett tagállam jogszabályainak alkalmazásában e körülmények maguk után vonták-e L. Tolley e rendszerben való tagságának megszűnését, és e rendszerből való kilépését.
- 68 Ugyanez vonatkozik arra is, hogy L. Tolley 2007-ig továbbra is részesült a DLA „gondozási” eleme címén ellátásban, jóllehet az Egyesült Királyság jogszabályai értelmében lakóhelyének 2002-ben Spanyolországba történt áthelyezésekor elvesztette a jogosultságát ezen ellátásra.

- 69 A fentiekre tekintettel a második kérdés első és második részére azt a választ kell adni, hogy az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal, hogy egy adott személy meghatározott időszakon keresztül egy tagállam szociális biztonsági rendszerébe befizetett járulékok címén öregségi nyugellátásra vált jogosulttá, nem ellentétes az, hogy az adott tagállam jogszabályainak alkalmazhatósága ezt követően megszűnhet az adott személy tekintetében. A nemzeti bíróság feladata az előtte folyamatban lévő jogvita körülményeire és az alkalmazandó nemzeti jog rendelkezéseire tekintettel azon időpont meghatározása, amelytől e jogszabályok már nem alkalmazandók az említett személyre.

A második kérdés harmadik részéről és a harmadik kérdésről

- 70 Második kérdésének harmadik részével és harmadik kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni egyrészt, hogy az 1408/71 rendelet 19. cikke (1) bekezdését, és/vagy 22. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az alapügyben szóban forgóhoz hasonló ellátásra való jogosultság feltételül az adott tagállambeli lakóhelyre és tartózkodásra vonatkozó kötelezettséget ír elő, mint az 1992. évi törvény 71. cikkének (6) bekezdése.
- 71 Meg kell először is jegyezni, hogy e rendelet „Az illetékes államon kívüli lakóhely – általános szabályok” címet viselő 19. cikke az illetékes állam költségére biztosítja egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak, illetve családtagjaiknak a tartózkodási állam intézménye által nyújtott természetbeni ellátáshoz való jogát, amennyiben annak állapota szükségessé teszi az ez utóbbi államban történő kezelését (2009. július 16-i von Chamier Glisczinski ítélet, C-208/07, EU:C:2009:455, 42. pont).
- 72 Következésképpen, amint azt lényegében a főtanácsnok az indítványának 84. pontjában megjegyezte, e rendelkezés csak azon helyzetekre vonatkozik, amelyekben egy munkavállaló vagy önálló vállalkozó, aki egy tagállam illetékes hatóságától egészségbiztosítási ellátást igényel, az ellátás igénylésének időpontjában már másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel.
- 73 A jelen esetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy L. Tolley még az Egyesült Királyságban tartózkodott, amikor e tagállam illetékes hatóságaitól a DLA „gondozási” elemét igényelte. Ekképpen a helyzete nyilvánvalóan nem tartozik az említett 19. cikk hatálya alá.
- 74 Az 1408/71 rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontja többek között egy munkavállaló vagy önálló vállalkozó lakóhelyének a betegség időtartama alatt az illetékes intézményétől eltérő tagállamba történő áthelyezésének esetére vonatkozik (lásd ebben az értelemben: 2009. július 16-i von Chamier Glisczinski ítélet, C-208/07, EU:C:2009:455, 45. pont).
- 75 Meg kell tehát vizsgálni, hogy L. Tolley helyzete az említett 22. cikke (1) bekezdésének b) pontjának hatálya alá tartozik-e.
- 76 Az Egyesült Királyság kormánya úgy érvel egyfelől, hogy az említett rendelkezésben szereplő „munkavállaló vagy önálló vállalkozó” kifejezés csak azon személyekre vonatkozik, akik, Tolley asszonnyal ellentétben, nem hagytak végleg fel a keresőtevékenységgel.
- 77 Ennek az érvelésnek nem lehet helyt adni.
- 78 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az 1408/71 rendelet 1. cikke értelmében az e rendelkezésben szereplő meghatározások, melyek között található a „munkavállaló” és az „önálló vállalkozó” meghatározása is, „[az említett] rendelet alkalmazásában” értelmezendők, anélkül hogy e rendelet bizonyos rendelkezéseire kivétel vonatkozna.

- 79 A jelen ítélet 38–40. pontjából kitűnik, hogy L. Tolley-t ugyanezen rendelet 1. cikke a) pontja ii. alpontjának első francia bekezdése értelmében „munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak” kell tekinteni, függetlenül attól, hogy végleg felhagyott-e a keresőtevékenységgel.
- 80 Ki kell emelni ezenfelül, hogy a Bíróság már kimondta, hogy az 1408/71 rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontjában szereplő, „munkavállalóra vagy önálló vállalkozóra” való utalás nem arra irányul, hogy e rendelkezés hatályát az inaktív munkavállalókkal szemben az aktív munkavállalókra korlátozza (lásd ebben az értelemben: 1979. május 31-i Pierik-ítélet, 182/78, EU:C:1979:142, 7. pont).
- 81 Az Egyesült Királyság kormánya másfelől arra hivatkozik, hogy az Egyesült Királyság jogszabályai már nem alkalmazhatók L. Tolley-ra, amikor utóbbi lakóhelyét Spanyolországba helyezte át, és e rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja értelmében ez utóbbi tagállam jogszabályainak hatálya alá került. Az említett rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében tehát ez utóbbi tagállam minősül illetékes államnak.
- 82 E tekintetben az 1408/71 rendelet 1. cikke o) pontja i. alpontjának, illetve az 1. cikk q) pontjának együttes értelmezéséből következően az „illetékes állam” többek között azt a tagállamot jelenti, amelyben az az intézmény található, amelynél a munkavállaló az ellátás igénylésének időpontjában biztosított.
- 83 Ezenfelül az 1408/71 rendelet 22. cikke (1) cikkének általános szerkezetéből következik, – amely rendelkezés felsorolja az azon ellátásokra való jogosultság fennmaradásának feltételeit, amelyekre a munkavállaló vagy önálló vállalkozó az illetékes állam jogszabályai alapján jogosult, többek között lakóhelyének „egy másik tagállam területére történő áthelyezése” esetében –, hogy ebben az esetben e rendelkezés értelmében „illetékes államnak” szükségszerűen az a tagállam minősül, amely az ellátások nyújtására a lakóhely áthelyezése előtt volt illetékes.
- 84 Ami az alapügyet illeti, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy abban az időpontban, amikor L. Tolley a DLA ellátást igényelte az Egyesült Királyság illetékes hatóságaitól, e tagállam szociális biztonsági rendszerében volt biztosított. Következésképpen, bár az említett tagállam jogszabályai az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) cikkének f) pontja értelmében a későbbiekben már nem voltak L. Tolley-ra alkalmazhatók, e rendelet 22. cikke (1) cikkének b) pontja értelmében az Egyesült Királyság minősül illetékes államnak.
- 85 Ezen értelmezést megerősíti az 1408/71 rendelet VI. melléklete O. rovatának 20. pontja, mely a következőképpen rendelkezik: „[a]z a tény, hogy az adott személy [e] rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontjával összhangban egy másik tagállam jogszabályainak a hatálya alá került, nem akadályozza meg azt” többek között, hogy „az Egyesült Királyság mint illetékes állam a rendelet [...] III. címének 1. fejezetében a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza rá, ha e célból továbbra is munkavállaló vagy önálló vállalkozó maradt, és utoljára az Egyesült Királyság jogszabályai szerint volt biztosított [...]”. E rendelkezés ugyanis kifejezetten rendelkezik az Egyesült Királyság azon lehetőségéről, hogy az említett rendelet III. címe 1. fejezetének rendelkezései értelmében az illetékes tagállam maradjon, még ha a jogszabályai ugyanezen rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja alapján már nem is alkalmazandók a munkavállalóra vagy önálló vállalkozóra.
- 86 A fenti megfontolásokból következően az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzet az 1408/71 rendelet 22. cikke (1) bekezdése b) pontjának hatálya alá tartozik.
- 87 E rendelkezés ugyanis a munkavállalónak vagy önálló vállalkozónak, aki kielégíti az illetékes állam jogszabályai által előírt feltételeket, biztosítja a jogot arra, hogy lakóhelyének egy másik tagállam területére történő áthelyezését követően az illetékes intézmény által nyújtott pénzbeli ellátásban részesüljön.

- 88 E tekintetben nem lehet helyt adni az Egyesült Királyság kormánya által felhozott azon érvnek, mely szerint a „kielégíti az illetékes állam jogszabályai által előírt feltételeket” kifejezés lehetőséget biztosít a tagállamok számára arra, hogy az említett rendelkezés által érintett pénzbeli ellátásokra való jogosultságot lakóhelyhez kapcsolódó feltételhez kössék. Amint azt ugyanis a főtanácsnok az indítványának 119. pontjában megjegyezte Jacobs főtanácsnok Kuusijärvi ügyre (C-275/96, EU:C:1997:613) vonatkozó indítványára hivatkozva, az ilyen értelmezés, amennyiben lehetővé tenné, hogy a nemzeti jogszabály által előírt lakóhelyre vonatkozó feltétel megsemmisítse az 1408/71 rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontjában biztosított jogot, teljes mértékben megfosztaná tárgyatól e rendelkezést.
- 89 Következésképpen a 22. cikk (1) bekezdésének említett b) pontjával ellentétes, hogy az illetékes tagállam valamely, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló ellátásra való jogosultság fenntartását lakóhelyre vonatkozó feltételhez kösse.
- 90 Ezen pontosítást követően ki kell emelni, hogy ugyanezen rendelkezés 22. cikke (1) bekezdésének b) pontja az alapügyben szóban forgóhoz hasonló ellátás exportálásához való jogot azon feltételtől teszi függővé, hogy a munkavállaló vagy önálló vállalkozó lakóhelyének másik tagállam területére történő áthelyezésére engedélyt kérjen és kapjon az illetékes hatóságtól.
- 91 Amint az az 1408/71 rendelet 22. cikke (2) bekezdésének első albekezdéséből következik, ezen engedély megadását csak abban az esetben lehet megtagadni, ha megállapítható, hogy a helyváltoztatás károsan befolyásolhatja az érintett személy egészségi állapotát vagy az egészségügyi ellátás igénybevételét.
- 92 Ugyanakkor, amint azt a főtanácsnok indítványa 124–126. pontjában megállapította, e rendelkezés nem kötelezheti a tagállamokat arra, hogy a munkavállalóra vagy önálló vállalkozóra e rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontját alkalmazzák, amennyiben a munkavállaló vagy önálló vállalkozó a lakóhelyét az illetékes hatóságtól kapott engedély hiányában helyezte át.
- 93 A fentiekre tekintettel a második kérdés harmadik részére és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1408/71 rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellenétes az illetékes tagállam olyan jogszabálya, amely valamely, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló ellátásra való jogosultságot ezen tagállam területén való lakóhelyre és tartózkodásra vonatkozó feltételhez köti. E rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontját és a 22. cikke (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló helyzetben lévő személy, megőrzi az első rendelkezés szerinti ellátásokra való jogosultságát azt követően is, hogy lakóhelyét az illetékes államon kívüli tagállamba helyezte át, feltéve hogy megkapta az erre vonatkozó engedélyt.

A költségekről

- 94 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az olyan ellátás, mint a fogyatékossgal élők megélhetési támogatásának (*disability living allowance*) „gondozási” eleme, az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint a 1999. február 8-i 307/1999/EK tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet értelmében vett egészségbiztosítási ellátásnak minősül.**

- 2) A 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint a 307/1999 rendelettel módosított 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal, hogy egy adott személy meghatározott időszakon keresztül egy tagállam szociális biztonsági rendszerébe befizetett járulékok címén öregségi nyugellátásra vált jogosulttá, nem ellentétes az, hogy az adott tagállam jogszabályainak alkalmazhatósága ezt követően megszűnhet az adott személy tekintetében. A nemzeti bíróság feladata az előtte folyamatban lévő jogvita körülményeire és az alkalmazandó nemzeti jog rendelkezéseire tekintettel azon időpont meghatározása, amelytől e jogszabályok már nem alkalmazandók az említett személyre.
- 3) A 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint a 307/1999 rendelettel módosított 1408/71 rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az illetékes tagállam olyan jogszabálya, amely az alapügyben szóban forgóhoz hasonló ellátásra való jogosultságot e tagállam területén való lakóhelyre és tartózkodásra vonatkozó feltételhez köti.

A 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint a 307/1999 rendelettel módosított 1408/71 rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontját és a 22. cikke (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló helyzetben lévő személy megőrzi az első rendelkezés szerinti ellátásokra való jogosultságát azt követően is, hogy lakóhelyét az illetékes államon kívüli tagállamba helyezte át, feltéve hogy megkapta az erre vonatkozó engedélyt.

Aláírások